

Dosarul nr. 2rac-8/21

Prima instanță: Judecătoria Chișinău sediul Centru (jud. V.Lastavețchi)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A.Panov, I. Țurcan, I.Dutca)

Î N C H E I E R E

17 martie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Victor Burduh
Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea recursului depus de către Asociația Drepturi de Autor și Conexe, reprezentată de avocatul Gheorghe Macovei,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Asociația Drepturi de Autor și Conexe împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Sun Communications”, intervenienți accesorii Instituția Privată „Centrul de Licențiere și Administrare a Drepturilor”, Asociația Obștească „Asociația Națională Copyright” și Asociația Obștească „Oficiul Republican al Drepturilor de Autor” cu privire la încasarea remunerației și obligarea prezentării raporturilor privind posturile de televiziune retransmise,

împotriva deciziei din 28 ianuarie 2020 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La data de 29 noiembrie 2017, Asociația Drepturi de Autor și Conexe a depus cerere de chemare în judecată împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Sun Communications”, intervenienți accesorii Instituția Privată „Centrul de Licențiere și Administrare a Drepturilor”, Asociația Obștească „Asociația Națională Copyright” și Asociația Obștească „Oficiul Republican al Drepturilor de Autor” cu privire la încasarea remunerației și obligarea prezentării raporturilor privind posturile de televiziune retransmise.

În motivarea acțiunii a indicat că la data de 16 februarie 2006 a eliberat Societății cu Răspundere Limitată „Sun Communications” licența generală (Acord) de tip RTV-Re cu nr. 135-Re. Dat fiind statutul acestora de organizație de gestiune colectivă a drepturilor de autor și conexe, iar Societatea cu Răspundere Limitată „Sun Communications”, fiind în posesia autorizației de retransmisie eliberată de Consiliul Coordonator al Audiovizualului de utilizator de creații prin retransmitere, Asociația Drepturi de Autor și Conexe conform licenței menționate, a acordat Societății cu Răspundere Limitată „Sun Communications” dreptul de a valorifica

creații din repertoriul său prin retransmitere prin cablu, iar ultimul s-a obligat ca într-un termen de 15 zile după trimestrul raportat să achite, 1,06% din încasările sale și să prezinte rapoarte privind posturile retransmise.

Însă, Societatea cu Răspundere Limitată „Sun Communications” și-a onorat parțial obligațiile de plată și prezentare a informației, doar pentru perioada de până în tr. III2012 inclusiv.

Cu referire la tr.IV2012, Societatea cu Răspundere Limitată „Sun Communications” a prezentat în data de 21 ianuarie 2013, raportul privind posturile retransmise și informația privind încasările sale din retransmisia creațiilor, însă nu a achitat remunerația de autor.

Pentru perioadele ianuarie 2013 și până în decembrie 2015, nu a prezentat nici rapoartele și informațiile sus-menționate și nici nu a achitat remunerația cuvenită.

Remunerația datorată Asociației Drepturi de Autor și Conexe, conform licenței eliberate pentru tr.IV2012, Societatea cu Răspundere Limitată „Sun Communications” a contrasemnat factura de expediție Seria MA cu nr. 2661483 și a reținut exemplarul pentru dosarele sale, însă nu a transferat suma indicată în aceasta în mărime de 133 357,55 de lei și nici nu a răspuns la notificările cu nr. 1-07/016 din 28 martie 2013 de a achita remunerația pentru tr.IV2012 și cu nr. 1-07/313C-20 din 23 decembrie 2014 de a prezenta rapoarte privind posturile retransmise inclusiv pentru tr.IV2014 inclusiv.

Notificarea nr.1-07/001 din 13 ianuarie 2016, expediată prin fax și poștă, deocamdată, la fel a rămas fără un răspuns.

A menționat că, tariful de 1,06% prin licența perfectată în anul 2006, a fost stabilit doar pentru retransmisia creațiilor din repertoriul Asociației Drepturi de Autor și Conexe în condițiile în care legislația în vigoare la acel moment și anume Legea privind dreptul de autor și drepturile conexe cu nr.293-XIII din 23 noiembrie 1994 prevedea că organizațiile de gestiune colectivă puteau elibera licențe în limitele împuternicirilor.

A relatat că temei pentru revendicarea remunerației servesc și contractele încheiate de Asociația Drepturi de Autor și Conexe nemijlocit cu titularii de drepturi, conform situației din 31 decembrie 2015 și anume cu 1 748 autori și 1 989 de interpreți, prin care aceștia i-au încredințat primei gestiunea drepturilor sale; contractele încheiate cu 51 de organizații de gestiune colectivă a drepturilor de autor și conexe din străinătate prin care au convenit să-și reprezinte reciproc /sau, cu unele, unilateral, interesele în teritoriile de reședință; decizia AGEPI din 14 octombrie 2010 prin care i-a recunoscut dreptul de a elibera licențe în numele autorilor și interpreților, fapt ce se confirmă prin Certificatul din 14 octombrie 2010; decizia AGEPI nr.3/1566 din 20 septembrie 2013 prin care s-a recunoscut dreptul său de a încasa, distribui și achita remunerația de autor.

A solicitat Asociația Drepturi de Autor și Conexe admiterea acțiunii, încasarea din contul Societății cu Răspundere Limitată „Sun Communications” în beneficiul său a remunerației datorate pentru tr. IV2012 în mărime de 133 357,55 de lei și obligarea de a prezenta rapoartele privind posturile de televiziune retransmise în perioada ianuarie 2013 – decembrie 2015 precum și informația privind încasările din prestarea serviciilor de retransmisie a creațiilor.

Prin hotărârea din 26 septembrie 2019 a Judecătoria Chișinău sediul Centru, a fost respinsă ca fiind tardivă pretenția Asociației Drepturi de Autor și Conexa cu privire la încasarea remunerației și s-a respins ca neîntemeiată pretenția cu privire la obligarea prezentării rapoartelor privind posturile de televiziune retransmise în perioada ianuarie 2013 – decembrie 2015 precum și informația privind încasările sale din prestarea serviciilor de retransmisie a creațiilor.

Prin decizia din 28 ianuarie 2020 a Curții de Apel Chișinău a fost respins apelul declarat de Asociația Drepturi de Autor și Conexa și s-a menținut hotărârea din 26 septembrie 2019 a Judecătoria Chișinău sediul Centru.

În favoarea acestei soluții instanțele ierarhic inferioare au reținut că dreptul Asociației Drepturi de Autor și Conexa de a cere de la Societatea cu Răspundere Limitată „Sun Communications” rapoarte privind posturile de televiziune retransmise deoarece acest drept a încetat la 2 august 2012, iar pretențiile formulate în acest sens sunt lipsite de temei legal.

Referitor la pretenția cu privire la încasarea remunerației datorate pentru trimestrul IV anul 2012, instanțele ierarhic inferioare au indicat că, darea de seamă a fost prezentată anume pentru perioada trimestrului IV a anului 2012 și conține suma remunerației de autor în sumă de 133 357,55 de lei. La 28 decembrie 2012 a fost prezentată factura fiscală Seria MA nr. 2661483 pentru plata remunerației de autor în sumă de 133 357,55 de lei pentru perioada trimestrului IV a anului 2012. Conform pct. 4.1. din contractul de licență, prin care Societatea cu Răspundere Limitată „Sun Communications” s-a obligat să achite remunerația de autor în termen de 15 zile după trimestrul raportat, precum și faptul că raportul a fost prezentat la 21 ianuarie 2013. Astfel, instanțele ierarhic inferioare au constatat că dreptul la acțiune al a apărut la data de 5 februarie 2013, iar prezenta cerere de chemare în judecată a fost depusă la data de 29 noiembrie 2017, deci cu omiterea termenului de prescripție de 3 ani stabilit de legiuitor.

La 30 iulie 2020, Asociația Drepturi de Autor și Conexa, reprezentată de avocatul Gheorghe Macovei a depus cerere de recurs împotriva deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe.

În motivarea cererii de recurs a indicat că instanțele de judecată au interpretat eronat legea și greșit au concluzionat asupra aplicării prescripției extinctive, calculând termenul general de prescripție separat pentru raportul trimestrial.

La fel au fost apreciate arbitrar probele prezentate, ceea ce a determinat concluzia greșită privind netemeinicia pretențiilor în ceea ce privește prezentarea rapoartelor despre posturile de televiziune retransmise.

A solicitat Asociația Drepturi de Autor și Conexa, reprezentată de avocatul Gheorghe Macovei, admiterea recursului, casarea hotărârii și a deciziei cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie admisă integral.

Examinând admisibilitatea recursului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează următoarele.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii

acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

La 25 august 2020, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimaților copia cererii de recurs cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței. Însă, intimații nu au depus referință prin care să-și expună opinia asupra motivelor invocate în recursul declarat de Asociația Drepturi de Autor și Conexe, reprezentată de avocatul Gheorghe Macovei.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, examinând temeiurile invocate în cererea de recurs declarată de Asociația Drepturi de Autor și Conexe, reprezentată de avocatul Gheorghe Macovei în raport cu materialele cauzei civile, consideră că acesta este inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 431 alin. (2) din Codul de procedură civilă, asupra admisibilității recursului decide un complet din 3 judecători.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 28 ianuarie 2020, care a fost expediată în adresa participanților la proces prin intermediul oficiului poștal la data de 14 mai 2020 (vol.I, f.d.226). Astfel, calea de atac în ordine de recurs demarată la data de 30 iulie 2020 de către Asociația Drepturi de Autor și Conexe, reprezentată de avocatul Gheorghe Macovei, este în interiorul termenului legal.

Examinând temeiurile recursului declarat de către Asociația Drepturi de Autor și Conexe, reprezentată de avocatul Gheorghe Macovei, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, instanța de recurs reține că examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute la art. 432 Codul de procedură civilă.

La caz, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că, argumentele invocate de Asociația Drepturi de Autor și Conexe, reprezentată de avocatul Gheorghe Macovei în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Dat fiind faptul că temeiurile de declarare a recursului împotriva deciziei Curții de apel, prin prisma prevederilor secțiunii a 2-a a capitolului XXXVIII al Codului de procedură civilă, sunt strict delimitate de art. 432, reieșind din prevederile art. 437 alin.(1) lit. f) din Codul de procedură civilă, în sarcina recurentei este impusă obligația delimitării esenței, temeiului și argumentării acelor încălcări esențiale sau a acelor circumstanțe ce indică la aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, și care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

La caz, criticile invocate de Asociația Drepturi de Autor și Conexe, reprezentată de avocatul Gheorghe Macovei nu pot duce la admisibilitatea recursului, ori acestea nu pot fi reținute prin prisma art. 432 din Codul de procedură civilă, în condițiile în care se insistă în mod exclusiv asupra reaprecierii circumstanțelor cauzei, în detrimentul evidențierii ilegalității soluției instanței de apel.

Acest fapt denotă caracterul declarativ al recursului, fiind lipsit de esență, care evidențiază simplul fapt al dezacordului recurentei cu soluția dată de instanța de apel, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursului, având în vedere faptul că, rolul exclusiv al recursului este de a asigura efectuarea unui control de legalitate a deciziei atacate în baza temeiurilor legale de declarare a recursului strict prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor factice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea amănunțită a motivelor de ilegalitate pe care se întemeiază, precum și dezvoltarea lor.

Motivarea recursului înseamnă nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată.

Or, recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, condiția legală a dezvoltării motivelor de recurs implicând determinarea greșelilor anume imputate instanței de apel, o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează.

Abordarea recurentei, în speță, însă evidențiază în mod clar dezacordul său cu soluția dată de instanța de apel, iar criticile invocate în recurs nu permit identificarea omisiunilor sau erorilor care ar impune declararea recursului ca fiind admisibil.

Prin prisma jurisprudenței CEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, trăsătură distinctivă care nu este evidențiată în cererea de recurs declarată de către Asociația Drepturi de Autor și Conexe, reprezentată de avocatul Gheorghe Macovei.

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de

fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (Helmets împotriva Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

În asemenea circumstanțe, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată lipsa temeiurilor care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil și consideră că, recursul declarat de Asociația Drepturi de Autor și Conexa, reprezentată de avocatul Gheorghe Macovei, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În temeiul art. 270, art. 431 alin. (1) și (2), art. 433 lit. a) și art. 440 Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Asociația Drepturi de Autor și Conexa, reprezentată de avocatul Gheorghe Macovei.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,

Judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii

Victor Burduh

Nicolae Craiu